

СИЛАБУС

ВК 1.3. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИКЛАДАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Ступінь вищої освіти: третій (освітньо-науковий)

Освітньо-наукова програма: “Психологія”

Рік навчання: 2

Кількість кредитів: 3

Мова викладання: українська

Викладач: д.пед.н, професор Світлана Петрівна ГВОЗДІЙ

Кафедра фізіології, здоров'я і безпеки людини та природничої освіти

Контактна інформація: medicinabjd2@onu.edu.ua

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни «Інноваційні технології викладання у вищій школі» є формування у здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти системи знань, умінь та навичок щодо використання інноваційних технологій у вищій школі; здатності на основі концептуальних методологічних підходів здійснювати аналіз інноваційних педагогічних явищ, процесів і конструювати нові цілісні знання, ідеї, розв'язувати комплексні проблеми, які мають бути реалізовані у майбутній науково-педагогічній діяльності у закладах вищої освіти з урахуванням реформаційних, інтеграційних процесів, що відбуваються в Україні та світі.

Завдання:

- ознайомити здобувачів третього рівня вищої освіти із сутністю та значенням сучасних інноваційних технологій;
- сформувати вміння здійснювати логіко-системний аналіз застосування технологій в освітньому процесі сучасної вищої школи залежно від галузі;
- сформувати в здобувачів третього рівня вищої освіти уміння проектувати необхідні технології відповідно до поставлених умов.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей:**

Інтегральна компетентність.

Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати значущі комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері психології, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Загальні та спеціальні компетентності.

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

СК 4. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті.

СК 6. Здатність застосовувати нові технології та інструменти, сучасні цифрові технології, бази даних та інші ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та викладацькій діяльності.

СК 7. Уміння толерувати невизначеність і доводити унікальність власного наукового пошуку в умовах інформаційного / цифрового суспільства.

Очікувані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

РН 2. Розуміти загальні принципи та методи психології, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері психології та у викладацькій практиці.

РН 7. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти у сфері психології, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та прикладні проблеми психології з урахуванням соціальних, економічних, етичних і правових аспектів.

РН 10. Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері психології, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, застосувати ефективні методики викладання навчальних дисциплін.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Результати навчання	Завдання
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ВИЩА ОСВІТА УКРАЇНИ В УМОВАХ ІННОВАЦІЙ ТА НОВОВВЕДЕНЬ		
Тема 1. Методологія та нормативна база викладача сучасної вищої школи.	Методологічні підходи у викладацькій діяльності сучасного педагога. Законодавство та нормативні документи Українських закладів вищої освіти: Закон України про вищу освіту, Стандарти вищої освіти; Освітні програми; навчальні плани; робочі програми навчальних дисциплін тощо. Розробка та впровадження в умовах освітніх інновацій. Два рівня сучасної освіти: макрорівень (освіта – суспільство) та мікрорівень (викладач – студент).	Підготувати доповідь «_____ та _____ підходи у підготовці сучасного фахівця у галузі _____» (обрати два, які на думку аспіранта є найбільш вагомими у підготовці фахівця його галузі). Ознайомитись із основною законодавчою та нормативною базою сучасних закладів вищої освіти. Документація ЗВО,
		принципи ієрархії, заповнення, складання, затвердження тощо. Ознайомитись із прикладами навчальних, робочих навчальних планів. Знайти помилки та зробити зауваження щодо невідповідності нормативним документам закладу освіти (на прикладі документів ОНУ).
Тема 2. Особливості та можливості застосування освітніх платформ у викладанні фахових дисциплін галузі.	Принципи та підходи неформальної та дуальної освіти. Особливості дуальної освіти в закладах вищої освіти. Використання результатів неформальної освіти для перезарахування компетентностей та програмних результатів освітньої програми в ЗВО.	Ознайомитись із принципом роботи Європейських, українських, світових онлайн платформ із навчальними курсами. Зробити добір курсів для фахової дисципліни галузі для розширення та поглиблення формування спеціальних (фахових) компетентностей та програмних результатів навчання. Підібрати курси (щонайменше 5) для своєї галузі для підвищення кваліфікації. Умови співпраці та отримання сертифікату на платформах UDEMY, Coursera, Khan Academy, TED, Prometheus, Ed.era

<p>Тема 3. Ефективна організація освітнього процесу: форми, методи, оцінювання.</p>	<p>Академічна доброчесність. Види академічних порушень, правила протидії. Методики викладання і оцінювання: сприяння академічній доброчесності. Трансформація методів і форм навчання у контексті сучасних викликів для вищої школи. Ефективна організація освітнього процесу. Система оцінювання.</p>	<p>«Трансформація методів і форм навчання у вищій школі в контексті сучасних викликів» – розробити фрагмент нетрадиційної лекції, семінарського заняття зі спеціальності. Підготувати структурно-логічну схему: «Виклики сьогодення й трансформація традиційних методів й форм навчання у вищій школі»</p>
---	--	--

**ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.
ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИКЛАДАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ**

<p>Тема 4. Інноваційні технології навчання/ викладання.</p>	<p>Технології й методи навчання. Виникнення й розвиток інноваційних технологій навчання. Модульна система організації навчального процесу. Етапи проектування технології навчання. Форми і засоби навчання. Проектування нових засобів навчання.</p>	<p>Скласти порівняльну таблицю. Встановити зв'язки та відмінності між поняттями. Підготуватися до групової дискусії «Застосування інноваційних технологій навчання».</p>
---	--	--

		<p>Підготувати міні-повідомлення на тему: «Теорія і методика застосування новітніх педагогічних технологій в освітньому процесі ЗВО: інформаційно-комунікативна, особистісно-орієнтована, кейс-технологія, проблемна, тренінгова, проєктна, MultiMedia-технологія, ігрова, коучингова, технологія візуальної комунікації, технологія інтелект-карт» (одна на вибір).</p>
--	--	--

<p>Тема 5. Інформаційні технології навчання.</p>	<p>Проектування інформаційних технологій. Система інтенсивного електронного навчання. Цифрові інструменти Google для освіти (Google Клас, Google Meet, Google Календар, Google Диск, Google Документи, Google Таблиці, Google Форми, Google Презентації, Google Keep, Google Сайти, Google Jamboard, Доповнення до об'єктів Google Діску, Google Chrome, Google Довідка, Google Центр безпеки, можливості Google Workspace for Education тощо). Навчальні інформаційні ресурси інших платформ (створюємо онлайн навчальний процес); ресурси для роботи online – відео-зв'язок, спілкування, чати; ресурси для анкетування, контролю та опитування; ресурси для творчої роботи.</p>	<p>Ознайомитись із роботою навчальних інформаційних ресурсів інших платформ (створюємо онлайн навчальний процес); ресурсів для роботи online – відео-зв'язок, спілкування, чати; ресурсів для анкетування, контролю та опитування; ресурсів для творчої роботи</p>
--	--	--

<p>Тема 6. Змішане навчання.</p>	<p>Організаційний, методичний, технологічний блок. Технології дистанційного навчання. Переваги та недоліки дистанційного навчання. Психологічні та дидактичні особливості дистанційного навчання. Рекомендації до застосування.</p>	<p>Підготувати орієнтовний тематичний план занять з фахової навчальної дисципліни, який може бути застосовано для змішаного навчання.</p>
<p>Тема 7. Інтерактивні технології навчання.</p>	<p>Дискусійні технології навчання. Технології навчання у співробітництві. Кооперативне навчання. Технології ситуаційного навчання. Імітаційні, ігрові технології навчання. Соціально-психологічний тренінг у формі ділової гри. Тренінг комунікативних навичок: нейролінгвістичне програмування в роботі педагога. Технологія педагогічного спілкування.</p>	<p>З'ясувати теоретичні аспекти й практичні рекомендації щодо використання в освітньому процесі ЗВО інтерактивних методів в контексті сучасних викликів навчання: сторітеллінг, метод аналізу кейсів, метод «інциденту», баскетметод, метод інверсії, формат одного запитання, гра-симуляція, дебрифінг, веб-квест тощо.</p>
<p>Тема 8. Технології дослідницького навчання і проєктної освіти.</p>	<p>Дослідницьке навчання. Технологія проєктного навчання (метод проєктів).</p>	<p>Розробка стислих конспектів презентації різних видів технологій дослідницького навчання та практично</p>
		<p>апробувати їх у роботі з аудиторією (під час практичного заняття). Розробка алгоритму та представлення конкретного прикладу впровадження технологій проєктного навчання у систему роботи викладача: модульне навчання, кейс-метод, критична (експериментальна ситуація), технологія критеріально-орієнтованого навчання.</p>
<p>Тема 9. Здоров'я-зберігаючі технології в освіті.</p>	<p>Поняття та зміст здоров'язберігаючих технологій. Завдання здоров'язбереження в освітньому процесі. Прийоми здоров'язбереження в процесі навчання. Сутність понять «емоційне вигорання», «професійне вигорання», «синдром емоційного вигорання», «здоров'язбережувальна компетентність». Психолого-педагогічний супровід процесу формування здоров'язбережувальної компетентності учасників освітнього процесу.</p>	<p>Опрацювати приклади застосування здоров'язбережувальних технологій під час освітнього процесу в ЗВО. Підібрати методики для визначення рівня емоційного та професійного вигорання викладача.</p>

Індивідуальне науково-дослідне завдання (ІНДЗ)	ІНДЗ включає 3 складові: 1) розроблена робоча програма навчальної дисципліни (мінімум на 1 кредит) за вимогами нормативних документів ЗВО; 2) обґрунтування особливостей викладання фахової дисципліни в галузі з використанням інноваційних технологій (на прикладі навчальної дисципліни фаху), доцільності тощо (3-5 сторінок друкованого тексту); 3) мультимедійна презентація (10-12 слайдів) щодо використання інноваційних технологій викладання на прикладі однієї теми фахової дисципліни (з використанням 3-5 дистанційних ресурсів, ІКТ, інтерактивних методик тощо).	Підготувати ІНДЗ «Особливості викладання фахової дисципліни в галузі _____ з використанням інноваційних технологій (на прикладі _____)»
--	---	---

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Лебедик Л.В., Стрельников В.Ю., Стрельников М.В. Сучасні технології навчання і методики викладання дисциплін [Текст]: Навчально-методичний посібник для слухачів курсів підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти / Л. В. Лебедик, В. Ю. Стрельников, М. В. Стрельников. Полтава : АСМІ, 2020. – 303 с.

2. Кайдалова Л. Г. Педагогіка та психологія вищої школи : навчальний посібник / Л. Г. Кайдалова, І. С. Сабатовська-Фролкіна, Н. В. Альохіна, Н. В. Шварп. – Х. : НФаУ, 2019. – 248 с.

3. Теорія та практика змішаного навчання : монографія / В.М. Кухаренко, С.М. Березенська, К.Л. Бугайчук, Н.Ю. Олійник, Т.О. Олійник, О.В. Рибалко, Н.Г. Сиротенко, А.Л. Столяревська; за ред. В.М. Кухаренка – Х. : «Міськдрук», НТУ «ХП», 2016. – 284 с.

4. Штефан Л. В. Інноваційні технології в освіті : навч. пос. для студентів вищих навчальних закладів інженерно-педагогічних спеціальностей / Л. В. Штефан. – Х., 2012. – 174 с.

5. Гвоздїй С. П. Вивчення ефективності навчання студентів основ безпеки та здоров'я на засадах суб'єкт-суб'єктної взаємодії. Монографія/ Гвоздїй С. П., Пенів В. В. та ін.. За заг. ред.. Гвоздїй С.П. – Одеса: Одеський національний університет, 2021. – 345 с.

6. Гвоздїй С. П. Теоретичні і методичні засади підготовки майбутніх фахівців соціономічних спеціальностей до безпеки життя і професійної діяльності : [монографія] / С. П. Гвоздїй. – Одеса : Одеський національний університет, 2016. – 420 с.

7. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : підруч. для студ. ВНЗ.- 3-тє вид., випр.. – Київ : Академвидав, 2015.

ОЦНЮВАННЯ

Форма контролю – залік

Розподіл балів за видами навчальної роботи

Види навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовий модуль 1			
Поточний контроль на лекціях	5	2	10
Виконання і захист практичних робіт	10	1	10
Усього за змістовим модулем 1			0-20
Змістовий модуль 2			
Поточний контроль на лекціях	5	4	20
Виконання і захист практичних робіт	5	4	20
Усього за змістовим модулем 2			0 – 40
Виконання та захист ІНДЗ			0 – 40
Підсумкова сума балів			0 – 100

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Навчальна дисципліна «Інноваційні технології викладання у вищій школі» має практично-тренінгове спрямування та потребує відпрацювання практичних навичок із використанням різноманітних технологій. Присутність студентів на практичних заняттях, поточному та періодичному контролях є невід’ємною частиною загальної підсумкової оцінки. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин.

Політика щодо академічної доброчесності: регламентується [Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І.І. Мечникова \(polozhennya-antiplagiat-2021.pdf \(onu.edu.ua\) .](#)

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов’язковим. В окремих випадках навчання може відбуватись он-лайн з використанням дистанційних технологій. Порядок та умови такого навчання регламентуються [Положенням про організацію освітнього процесу в ОНУ \(poloz-org-osvit-process_2022.pdf \(onu.edu.ua\).](#)